

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Η δημιουργία στο 1949 του Συμβουλίου Ἀμοιβαίας Οικονομικής Βοήθειας ἀπὸ τὶς Σοσιαλιστικὲς χώρες τῆς Εὐρώπης, με ἐπικεφαλῆς τὴν Σοβιετικὴ Ἐνωση, ἔθεσε τὴ βάση τῆς συνεργασίας ἀνάμεσα στὶς χώρες αὐτές, στὴν ἀρχὴ στὸν τομέα τοῦ ἐμπορίου καὶ κατόπιν καὶ στὸν τομέα τῆς παραγωγῆς.

Σήμερα ἡ συνεργασία αὐτὴ διαμορφώνεται ὄχι μόνο σὰν ἀπλὴ πολιτικο - οικονομικὴ συνεργασία, ἀλλὰ περνᾷ σὲ νέες πιὸ ὑψηλὲς μορφές, ποὺ ἐκφράζονται με τὸν συντονισμό τῶν σχεδίων τῆς Ἐθνικῆς οἰκονομίας, με τὸν διεθνή σοσιαλιστικὸ καταμερισμὸ τῆς ἐργασίας με τὸν συνεταιρισμὸ καὶ τὴν εἰδικοποίηση τῆς παραγωγῆς καὶ με τὴν ἐπιστημονικο - τεχνικὴ συνεργασία. Σὰν σκοπὸ τους, οἱ μορφές αὐτές τῆς συνεργασίας ἔχουν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἐπιτυχή ἀνάπτυξη τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν σ' ἓνα ἐνιαῖο οικονομικὸ ὄργανισμὸ.

Βάση γιὰ τὸ χρῆσιμο αὐτῆς τῆς συσπείρωσης γιὰ τὶς χώρες τοῦ ΣΑΟΒ, εἶναι ἡ δημιουργία ἰσχυρῆς ὑλικο - τεχνικῆς βάσης, ποὺ ἀποδίδει στὴν ὀλόπλευρη ἀνάπτυξη τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας. Ὁ ὄγκος τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν στὰ 1962 ἀνῆλθε σὲ σύγκριση με τὸ 1957 κατὰ 70%, ἐνῶ στὶς καπιταλιστικὲς χώρες μόνο κατὰ 25%. Ἦδη σήμερα τὸ εἰδικὸ βάρος τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν, στὸ σύνολο τῆς παγκόσμιας βιομηχανικῆς παραγωγῆς φθάνει στὸ ποσοστὸ τῶν 37%.

1. Βάση τῆς Ἐπιτάχυνσης τῶν ρυθμῶν οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης.

Ἡ πείρα τῆς οικονομικῆς ἀνοικοδόμησης τῆς Σοβιετικῆς Ἐνωσης καὶ τῶν χωρῶν τῶν λαϊκῶν Δημοκρατιῶν, ἀποδείχνει ὅτι γενικὴ νομοτέλεια γιὰ τὶς χώρες τῆς Σοσιαλιστικῆς συνεργασίας εἶναι οἱ ὑψηλοὶ ρυθμοὶ οικονομικῆς ἀνάπτυξης. Ὁ ὄγκος τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς τῶν χωρῶν αὐτῶν τὸ 1961 ἦταν 7,4 φορές παραπάνω, σὲ σχέση με τὰ προπολεμικὰ χρόνια καὶ γιὰ τὰ ἔξη τελευταῖα χρόνια (1955 - 1961) οἱ μέσοι ἐτήσιοι ρυθμοὶ ἀνάπτυξης τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἦταν 12,6%, ὅταν στὴν ἴδια περίοδο στὶς χώρες τοῦ καπιταλισμοῦ ἦταν 4,1%, δηλαδὴ 3 φορές πιὸ κάτω.

Ἀμεση ἐπίδραση στὴν ἐπιτάχυνση τῶν ρυθμῶν οικονομικῆς ἀνάπτυξης στὸ σοσιαλισμὸ παίζει ὁ ὄγκος τῆς τοποθέτησης κεφαλαίων, ποὺ εἶναι ἀσύγκριτα πιὸ μεγάλος ἀπ' τὶς καπιταλιστικὲς χώρες, μιά καὶ οἱ σοσιαλιστικὲς χώρες μποροῦν νὰ διαθέσουν γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ μεγάλο μέρος τοῦ ἐθνικοῦ τους εἰσοδήματος.

Στὴ διάρκεια τῶν τελευταίων χρόνων ἡ μερίδα τῆς συσσώρευσης ἦταν γιὰ τὶς σοσιαλιστικὲς χώρες περίπου 20 - 25% ἀπὸ τὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα, ἐνῶ στὶς καπιταλιστικὲς χώρες 10 - 15%.

Τὸ γενικὸ σύνολο τῆς χρηματοδότησης με κεφάλαια τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας, γιὰ τὴν πε-

Τοῦ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ

ρίοδο 1950 - 61 ανέρχονται στη Σοβ. Ένω-
ση σέ 232 δισεκατομμύρια ρούβλια, στην
Τσεχοσλοβακία 330 δισεκατομμύρια κορώνες,
στην Πολωνία 641 δισεκατομμύρια ζλότι, στη
Ρουμανία 175 δισεκατομμύρια λείι.

Ό όγκος τών κεφαλαίων που διατίθενται
από τις σοσιαλιστικές χώρες στην οικοδό-
μηση σέ παραγωγικά έργα μόνιμα μεγαλώ-
νει. Άν τó 1950 στην ΕΣΣΔ ξοδεύτηκαν
9,6 δισεκατομμύρια ρούβλια για τó σκοπό
αυτό, τó 1961 τó ποσό αυτό ανήλθε στα 32,5
δισεκατομμύρια ρούβλια, δηλαδή αύξήθηκε
τρισήμισυ περίπου φορές. Στη Πολωνία για
την ίδια περίοδο αύξήθηκε 3,3 φορές, στην
Τσεχοσλοβακία κατά 3,2 και στη Ρουμανία
5 φορές.

Πάνω από τά δυò πέμπτα τών κεφαλαίων
αυτών και σέ μερικές χώρες μέχρι τά 2)3,
τοποθετήθηκαν στην ανάπτυξη τής βιομηχανί-
ας.

Άποτέλεσμα αυτής τής κολοσιαίας τοπο-
θέτησης κεφαλαίων για την άνοικοδόμηση στις
σοσιαλιστικές χώρες, ήταν να έξοπλισθούν
πολλές δεκάδες γιγάντιων έπιχειρήσεων και
να δημιουργηθούν νέοι κλάδοι βιομηχανίας.

Στη Λ.Δ. τής Γερμανίας, στη Βουλγαρία,
δημιουργήθηκαν κλάδοι μαύρης μεταλλουργί-
ας και νέες μεταλλουργικές έπιχειρήσεις στην
Πολωνία, στην Ούγγαρία, στη Ρουμανία, στην
Κίνα. Ίδιαίτερη προσοχή δόθηκε άπ' τις
χώρες αυτές στην ανάπτυξη τής βιομηχανίας
μηχανοκατασκευών που ήδη σήμερα, αντιπρο-
σωπεύει τó ένα τέταρτο όλης τής βιομηχανι-
κής παραγωγής τους.

2. Συντονισμός τών σχεδίων τής Έθνικής οίκονομίας.

Οί εύνοϊκές συκθήκες τών χωρών τής σοσι-
αλιστικής συνεργασίας για τις όποιες ίσχύει
ó νόμος τής σχεδιοποίησης τής οίκονομίας
και ή όρθολογιστική χρήση τών παραγωγικών
δυνάμεων, έπιβάλλει τόν συντονισμό τών σχέ-
σεων ανάμεσα στα κράτη τής σοσιαλιστικής
συνεργασίας.

Στην όλομέλεια τής ΚΕ του ΚΚΣΕ, τόν
Νόέμβρη του 1962 θεωρήθηκε σωστό να δη-
μιουργηθεί ένα έναίο όργανο σχεδιοποίησης
στο όποιο να συμμετάσχουν με αντιπροσώ-
πους τους, όλες οι χώρες που παίρνουν μέ-
ρος στο ΣΑΟΒ.

Ή σύσκεψη του Ίουνίου 1962 καθώρισε
πως μία από τις βασικές μεθόδους για την
πραγματοποίηση τής οίκονομικής συνεργασί-
ας τών σοσιαλιστικών χωρών πρέπει να είναι
ó συντονισμός τόσο τών τρεχόντων σχεδίων
ανάπτυξης τής λαϊκής οίκονομίας, όσο και
τών σχεδίων μακρόχρονης προοπτικής για
15 - 20 χρόνια.

Μέ βάση αυτή τή διαπίστωση στη σύσκε-
ψη αυτή αποφασίστηκε να γίνει έπεξεργασία
ένός από τά βασικά προβλήματα για την ά-
νάπτυξη τής βιομηχανίας, του μπαλάνς καυ-
σίμων ύλων και έέργειας για τις έξη χώρες
(Πολωνία, Τσεχοσλοβακία, Λ.Δ. Γερμανίας,

Ούγγαρίας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας) μέχρι
τó 1980.

Κι' ένώ παλιά, πάνω στο πρόβλημα αυτό,
ή συνεργασία είχε περιορισμένη μορφή, σή-
μερα ακόμα κι' ένας προκαταρκτικός ύπολο-
γισμός για τις ανάγκες τών χωρών αυτών,
έπιτρέπει να διαπιστωθούν τά βασικά σχέδια
προς την κατεύθυνση αυτή, να καθορισθούν τά
καθήκοντα που μπερούν να πραγματοποιη-
θούν για μακρύ χρονικό διάστημα, με κοινές
προσπάθειες.

Αυτό θα δώσει τή δυνατότητα για την πιο
πλήρη χρησιμοποίηση τών άποθεμάτων αυ-
τών.

Οί πρώτες ύλες και οι ένεργειακές πηγές
δέν είναι έξ ίσου καταμερισμένες ανάμεσα
στα κράτη. Ή χρησιμοποίησή τους έξαρτά-
ται σέ μεγάλο βαθμό από την διάθεση μεγά-
λων κεφαλαίων για την έκμετάλλευσή τους
και συχνά μία μόνη χώρα δέν είναι σέ θέση
να τó πετύχει αυτό. Άν ή λύση αυτών τών
συνθέτων προβλημάτων γίνονταν από κάθε
κράτος χωριστά, αυτό θα ήταν άντιοικονομικό.
Γι' αυτό έπιβάλλεται ó συντονισμός τών έθني-
κών σχεδίων τής διάθεσης κεφαλαίων για την
άνοικοδόμηση με βάση τέτοιο ύπολογισμό, ώ-
στε να ίκανοποιηθούν όχι μόνο τά έθνικά συμ-
φέροντα, αλλά και τά συμφέροντα όλοκλήρου
του σοσιαλιστικού συστήματος.

Ίδιαίτερη σημασία έχει αυτό για τους
κλάδους τής βιομηχανίας, έξόρυξης και έπεξ-
εργασίας πρώτων ύλων, όπως π.χ. έέργειας,
καυσίμων, μεταλλουργίας, χημείας κλπ. που
είναι τά θεμέλια για την ύλικοτεχνική βάση
τής οίκονομίας.

Ή σχεδιασμένη ανάπτυξη τής οίκονομίας,
για μεγάλο χρονικό διάστημα, στα πλαίσια
τής άμοιβαίας οίκονομικής βοήθειας τών σο-
σιαλιστικών χωρών, έπιτρέπει την βελτίωση
τής χρησιμοποίησης τών άνεξάντλητων παρα-
γωγικών δυνατοτήτων, που ύπάρχουν στην κά-
θε μία άπ' τις χώρες αυτές.

Ό συντονισμός τών σχεδίων προοπτικής,
βοηθάει όχι μόνο στο να καλύπτονται οι έλ-
λείψεις πρώτων ύλων και βιομηχανικών προϊ-
όντων που μπορεί να ύπάρχει σέ μία χώρα,
άλλα ταυτόχρονα συμβάλλει στην εύθυγράμ-
μιση του έπιπέδου τής οίκονομικής ανάπτυ-
ξης. Και όλο αυτό συντελεί στην έπιτάχυνση
τών ρυθμών ανάπτυξης τής οίκονομίας.

Άλλο σοβαρό πρόβλημα πρωταρχικής ση-
μασίας στη σχεδιοποίηση τής οίκονομίας εί-
ναι ó συντονισμός τών προσπάθειών για την
καλύτερη και πιο άποφασιστική λύση τών
προβλημάτων που έχουν σχέση με την άνά-
πτυξη τής έπιστήμης και τεχνικής.

Ή παρατέρα ανάπτυξη τής οίκονομίας εί-
ναι σήμερα δυνατή μόνο με βαθιές άλλαγές
στην τεχνική. Οί οίκονομικές δυνατότητες μι-
άς χώρας δέν είναι άρκετές για τή λύση ένός
τέτοιου προβλήματος. Ό συντονισμός τής
σχεδιοποίησης στην ανάπτυξη τής τεχνικής
άπ' τις χώρες του σοσιαλισμού έχει μεγάλη
πρακτική σημασία στην παρατέρα άνοδο τής
οίκονομίας τών χωρών του σοσιαλισμού.

Ποιά είναι τὰ ἄμεσα καθήκοντα ποὺ τίθενται στὶς σοσιαλιστικὲς χώρες στὸν τομέα τῆς σχεδιοποίησης;

Πρὶν ἀπ' ὅλα, ἡ ἀπὸ κοινου ὀρθολογιστικὴ καὶ ἀποδοτικὴ χρῆση τῶν ὑπαρχουσῶν πλουτοφόρων πηγῶν, καθὼς ἐπίσης τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καὶ τῆς τεχνικῆς. Οἱ ρυθμοὶ καὶ ὁ ὄγκος τῆς παραπέρα οικονομικῆς ἀνάπτυξης καθορίζονται ἀπὸ τὴν συσσώρευση.

Γι' αὐτὸ ἡ συνένωση τῶν δυνάμεων τῶν μελῶν τοῦ ΣΑΟΒ προϋποθέτει πρὶν ἀπ' ὅλα συμφωνία πάνω στὴν πολιτικὴ τῆς προέλευσης καὶ χρήσης τῆς συσσώρευσης κεφαλαίων.

Αὐτὸ σημαίνει, κατὰ πρῶτο λόγο, νὰ διατίθενται τὰ ἀπαραίτητα κεφάλαια γιὰ τὴν οἰκοδόμησι κοινῶν ἔργων, δεύτερο νὰ γίνετα συντονισμὸς τῶν ἐθνικῶν σχεδίων χρηματοδότησης, ποὺ στὸν καταρτισμὸ τους πρέπει νὰ παίρνετα ὑπόψη ἡ ἱκανοποίηση ὄχι μόνο τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, ἀλλὰ καὶ τῶν συμφερόντων ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ ΣΑΟΒ.

3. Διεθνῆς σοσιαλιστικὸς καταμερισμὸς τῆς Ἔργασίας.

α) Βιομηχανία.

Μὲ βάση τὸν διεθνῆ σοσιαλιστικὸ καταμερισμὸ τῆς ἐργασίας, ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία κάθε χώρας τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἐξελίσσεται σὲ πιὸ προσοδοφόρα, συμπληρώνει ἢ μιὰ τὴν ἄλλη καὶ περνᾷ βαθμιαίᾳ σὲ μιὰ ἐνιαία σύνθετη οἰκονομία, στὴν ὁποία κάθε χώρα, κάθε λαός, ἀπσκτᾷ πιὸ στέρεα βάση γιὰ τὴ λύση τῶν ἐθνικῶν καθηκόντων τῆς σοσιαλιστικῆς ἀνοικοδόμησις. Ὁ διεθνῆς σοσιαλιστικὸς καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας, μὲ βάση τὴν συνειδητὴν χρησιμοποίηση τῶν οἰκονομικῶν νόμων τοῦ σοσιαλισμοῦ, βοηθᾷ στὴν ὀργάνωσι καὶ ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων καὶ συνεπῶς στὴν αὔξησι τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν.

Ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας θὰ ἐφαρμοστῆ σ' ὅλες τὶς μορφῆς του, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐδαφικῆς, μὲ σκοπὸ τὴν ὀρθολογιστικὴ ἐξυπηρέτησι τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, δηλαδὴ τὴν ἐξυπηρέτησι τοῦ σοσιαλισμοῦ σὲ παγκόσμια κλίμακα.

Σήμερα, ἐξ αἰτίας τοῦ διαφορετικοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιπέδου καὶ ἄλλων αἰτιῶν, ποὺ εἶναι κληρονομία τοῦ καπιταλισμοῦ, διατηροῦνται ἀκόμα μιὰ σειρά οἰκονομικοὶ φραγμοί, ποὺ ἐμποδίζουν τὴν ὀρθολογιστικὴ καὶ ἐδαφικὴ κατανομὴ τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων. Ὁ διεθνῆς σοσιαλιστικὸς καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας θὰ βοηθήσει στὴν ἐξαφάνισή τους, καὶ στὴν δημιουργία ἐνιαίου παγκοσμίου σοσιαλιστικοῦ οἰκονομικοῦ συστήματος, χωρὶς μ' αὐτὸ νὰ θίγονται τὰ ἐθνικὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα.

Ἡ ὀρθολογιστικὴ κατανομὴ τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων (κοντὰ στὶς πρῶτες ὕλες, συγκοινωνιακὸ δίκτυο, κατανάλωσις κλπ.) καὶ ἡ ὀλοκλήρωσι τῆς σοσιαλιστικοποίησης τῆς οἰκονομίας στὶς χώρες ὅπου ἀκόμα δὲν ὀλοκληρώθηκε, εἶναι βασικὸ στοιχεῖο γιὰ τὴν παραπέρα συσπείρωσι τῶν σοσιαλιστικῶν κρατῶν.

Χρησιμοποιώντας τὸν διεθνῆ σοσιαλιστικὸ

καταμερισμὸ τῆς ἐργασίας, οἱ πρῶν καθυστερημένες οἰκονομικὰ χώρες δημιουργοῦν καὶ ἀναπτύσσου τὸς βασικοὺς κλάδους τῆς σύγχρονης βιομηχανίας καὶ ἰδίως τὴν βάση τους, τὶς μηχανοκατασκευές.

Τὸ 1950 ἡ Βουλγαρία οὐσιαστικὰ δὲν παρήγαγε μηχανές καὶ ἐγκαταστάσεις βιομηχανικές. Τὸ 1955 οἱ ἐξαγωγές σὲ μηχανές καὶ βιομηχανικὲς ἐγκαταστάσεις ἀποτελοῦσαν τὰ 2,6% ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν ἐξαγωγῶν της, ἐνῶ τὸ 1961 τὰ 17%. Οἱ ἐπιχειρήσεις μηχανοκατασκευῶν κάθε μέρα καὶ ἀναπτύσσονται. Στὴν Οὐγγαρία τὸ 1961 οἱ ἐξαγωγές προϊόντων τῆς βιομηχανίας μηχανοκατασκευῶν ἀνῆλθαν σὲ σχέση μὲ τὸ 1950 4,5 φορές. Τὸ ἴδιο στὴν Πολωνία καὶ Ρουμανία.

Τὰ τελευταῖα χρόνια, τὰ πλαίσια τῆς ἀλληλοδοθήσεως τῶν μελῶν τοῦ ΣΑΟΒ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη ξεχωριστῶν κλάδων τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας σημαντικὰ ἐπεκτάθηκαν.

Ἡ Πολωνία καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία ἀπὸ κοινου λύνου τὰ προβλήματα τῆς ἐπεξεργασίας μεταλλευμάτων χαλκοῦ, κοιτασμάτων θείου καὶ κάρβουνο. Ἡ Λ.Δ. Γερμανίας καὶ ἡ Πολωνία ἐνώνου τὶς δυνάμεις τους γιὰ τὴν ἐξόρυξι λιγνίτη. Ἡ Βουλγαρία καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία γιὰ τὴν ἐπεξεργασία μεταλλευμάτων χαλκοῦ. Ἡ Λ.Δ. Γερμανίας, Τσεχοσλοβακίας, Πολωνίας καὶ Ρουμανίας ἀπὸ κοινου ἐξοπλίζουν κομπινάτ γιὰ τὴν παραγωγή σελοῦλόζης ἀπὸ τὰ καλάμια τοῦ Δούναβη στὴν περιοχή τῆς Ρουμανίας. Ἡ ἀπόσβεσι τῆς πίστεψωσις ποὺ δίνεται στὴ Ρουμανία θὰ γίνε μὲ ἀντίστοιχο προσὸ ἐμπορευμάτων.

Ἐξαιρετικῆς σημασίας εἶναι τὸ γεγονὸς, ὅτι στὴ σύσκεψη τοῦ Ἰουνίου 1962 ἀποφασίστηκε νὰ διατεθοῦν ἀπὸ κοινου κεφάλαια γιὰ τὴ δημιουργία κλάδων βιομηχανίας, ἐξόρυξης, ἐπεξεργασίας, καθὼς καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων.

Στὶς εὐρωπαϊκὲς σοσιαλιστικὲς χώρες οἰκοδομοῦνται τεράστιες ἐπιχειρήσεις ἐπεξεργασίας πετρελαίου, καθὼς καὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργοστάσια πετρελαιοχημείας. Αὐτὲς οἱ ἐπιχειρήσεις καὶ τὰ ἐργοστάσια θὰ προμηθεύονται πετρέλαιο ἀπὸ τὴν ΕΣΣΔ.

Μὲ τὴ σειρά τους, οἱ λαϊκὲς Δημοκρατίες θὰ διαθέσου στὴν ΕΣΣΔ μηχανές καὶ βιομηχανικὲς ἐγκαταστάσεις, εἶδη σιδηροδρόμων ἐγκαταστάσεις γιὰ τὴ βιομηχανία τροφίμων, καὶ τὴν ἐλαφρὰ βιομηχανία, ἐργοστάσια τσιμέντου, μηχανές ἐπεξεργασίας μετάλλων καὶ χημικὲς ἐγκαταστάσεις κλπ.

Ἡ ἐξαγωγή στὴν ΕΣΣΔ μηχανῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων, ἀποτελοῦν τὸ βασικὸ παραγωγικὸ πρόγραμμα πολλῶν ἐργοστασιῶν, μηχανοκατασκευῶν τῶν λαϊκῶν Δημοκρατιῶν, ποὺ ταυτόχρονα τοὺς δίνει τὴν δυνατότητα γιὰ τὴν ἐπέκτασι καὶ μαζικοποίηση τῆς παραγωγῆς τους.

Ἀνάμεσα στὴν Τσεχοσλοβακία καὶ τὴν Πολωνία κλείστηκε συμφωνία γιὰ συνεργασία στὴν ἀπὸ κοινου παραγωγή τρακτέρ καὶ φορητῶν αὐτοκινήτων. Τὸ ἴδιο, ἀνάμεσα στὴν Τσεχοσλοβακία καὶ τὴν Λ.Δ. Γερμανίας, γιὰ

τήν παραγωγή Ιατρικῶν ἐργαλείων καὶ συσκευῶν.

Β' Ἀγροτικὴ οἰκονομία.

Στὶς χώρες τοῦ σοσιαλισμοῦ βασικὰ ἔχει γίνῃ ἡ ἀναδιοργάνωση τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας πάνω στὶς ἀρχές τῆς κολλεχτιβοποίησης καὶ ἤδη τὰ 90% τῶν ἐκτάσεων ἔχουν περάσει κάτω ἀπὸ τὴ διεύθυνση τῶν κολχόζ καὶ τῶν σοβχόζ. Μὲ βάση τὴ σοσιαλιστικὴ ἐκβιομηχάνιση δημιουργήθηκαν διάφοροι κλάδοι τῆς βιομηχανίας, οἱ ὁποῖοι προμηθεύουν τὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία νέου εἴδους μηχανές, λιπάσματα, χημικὰ προϊόντα κλπ.

Ἀποτέλεσμα τῶν μέτρων αὐτῶν εἶναι νὰ αὐξηθεῖ ἡ παραγωγή σιτηρῶν στὶς σοσιαλιστικὲς χώρες κατὰ 179,2% σὲ σχέση μὲ τὸ 1940, βαμβακιοῦ 297,4%. Ἐνῶ στὶς καπιταλιστικὲς χώρες ἔχουμε αὐξηση κατὰ 152% καὶ 133,3% ἀντίστοιχα.

Αὐξήθηκε ὁ ἀριθμὸς τῶν ζώων καὶ ἰδίως τῶν γουρουνιῶν κατὰ 145,4%, τῶν προβάτων κατὰ 66,1%. Οἱ συνεχῶς ἀνερχόμενοι ρυθμοὶ αὐξησης τῆς βιομηχανίας, ἡ ἀνοδος τῆς ἀγοραστικῆς ἰκανότητος τοῦ πληθυσμοῦ ἀπαιτοῦν ὄλο καὶ πιὸ πολλὰ ἀγροτικὰ προϊόντα σὰν πρῶτες ὕλες καὶ εἶδη τροφίμων.

Τὸ καθῆκον τῆς ἐπίτευξης τοῦ πιὸ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου ζωῆς τῶν ἐργαζομένων στὸν κόσμον, ἐπιβάλλει στὶς σοσιαλιστικὲς χώρες τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, μὲ σκοπὸ τὴν αὐξηση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων καὶ τῶν εἰδῶν τροφίμων. Αὐτὸ κάνει ἀναγκαία τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ διεθνoῦς σοσιαλιστικoῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας καὶ στὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία.

Μὲ βάση τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπίτευξης τοῦ ἐπιπέδου τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τοῦ ρυθμοῦ αὐξησης του, ἐπίσης καὶ τὶς νόρμες κατανάλωσης ἀγαθῶν γιὰ κάθε ἄτομον, οἱ σοσιαλιστικὲς χώρες ὑπολόγισαν, σὲ ποῖο ἐπίπεδο πρέπει νὰ ἀνέλθει ἡ ἀγροτικὴ παραγωγή τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ποὺ ἀνήκουν στὸ ΣΑΟΒ, μὲ σκοπὸ τὴν πλήρη ἰκανοποίηση τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ πληθυσμοῦ τῶν σὲ ἀγροτικὰ προϊόντα.

Ἔτσι, οἱ σοσιαλιστικὲς χώρες μέλη τοῦ ΣΑΟΒ, πρέπει νὰ αὐξήσουν τὸ 1970 τὴν παραγωγή κρέατος κατὰ 2,5 φορές, τοῦ γάλακτος κατὰ 2 φορές, τῶν αὐγῶν κατὰ 3 φορές, τῶν φρούτων κατὰ 4,2 φορές, τῶν λαχανικῶν καὶ κηπευτικῶν κατὰ 2 φορές καὶ τοῦ βαμβακιοῦ κατὰ 3,4 φορές. Ταυτόχρονα προγραμματίζεται καὶ ἡ μείωση τοῦ κόστους τῶν γιὰ κάθε εἶδος καὶ ἰδίως γιὰ τὰ προϊόντα τῆς κτηνοτροφίας.

Σήμερα οἱ Σοσιαλιστικὲς χώρες ἔχουν ὅλες τὶς δυνατότητες νὰ ἐπεκτείνουν τὴν παραγωγή σιτηρῶν καὶ ἄλλων ἀγροτικῶν προϊόντων καλλιεργώντας τὶς χέρσες ἐκτάσεις, ποὺ στὶς χώρες τοῦ ΣΑΟΒ εἶναι ἀπέραντες. Μὲ βάση στοιχεῖα τοῦ 1960, οἱ χώρες τοῦ ΣΑΟΒ εἶναι ἀπέραντες. Μὲ βάση στοιχεῖα τοῦ 1960 οἱ χώρες τοῦ ΣΑΟΒ συμπεριλαμβανο-

μένης καὶ τῆς ΕΣΣΔ ἔχουν ἕκταση κατάλληλη γιὰ τὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία 577.000 χιλ. ἕκταρίων καὶ ἀπ' αὐτὴ χρησιμοποιoῦνται μόνο 271.000 χιλ. ἕκτάρια, δηλαδὴ τὰ 47%.

Ἄλλος βασικὸς δρόμος γιὰ τὴν παραπέρα ἀνοδο τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας γιὰ ὅλες τὶς χώρες τοῦ ΣΑΟΒ εἶναι ἡ πιὸ ἐντατικὴ χρησιμοποίηση τῆς τεχνικῆς καὶ μὲ τὴν τοποθέτηση κεφαλαίων.

Ὅμως ἡ ἐντατικοποίηση τῆς παραγωγῆς ἀγροτικῶν προϊόντων προϋποθέτει τὴν ἀφομοίωση τῆς νέας ἀγροτικῆς τεχνικῆς, τὴν μηχανοποίηση καὶ ἠλεκτροποίηση τῶν παραγωγικῶν προτσές, τὴν πλατεῖα χρῆση χημικῶν μέσων γιὰ ἐξόντωση ζιζανίων καὶ ἐπιδημιῶν. Κατὰ ὑπολογισμοὺς- γιὰ τὴν πλήρη μηχανοποίηση τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν θὰ χρειασθοῦν περίπου 2,5 φορές περισσότερα τρακτέρ, ἀπ' ὅσα ὑπῆρχαν τὸ 1960. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὰ ἄλλα ἀγροτικὰ μηχανήματα.

Σ' ὅλες σχεδὸν τὶς σοσιαλιστικὲς χώρες δημιουργήθηκαν οἱ προϋποθέσεις γιὰ νὰ συγκεντροποιηθεῖ ἡ ἀγροτικὴ παραγωγή καὶ νὰ ἀνεβεῖ ἡ παραγωγικότητά της. Ὑπάρχουν ἀκόμα νοικοκυριὰ ποὺ παράγουν ἀπ' ὄλα κί' ἀπὸ λίγα, πράγμα ποὺ ὀδηγεῖ στὴ διασπορὰ τῶν δυνάμεων, ἐμποδίζει τὴν χρησιμοποίηση μηχανῶν καὶ τὴν ὀρθολογιστικὴν χρησιμοποίηση τῆς πρωτοπόρας πείρας, φρενάρει τὴν ἀνοδο τῆς παραγωγικότητος τῆς ἐργασίας καὶ ἀνεβάζει τὸ κόστος τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων.

Συνεπῶς, προώθηση τῆς συγκεντροποίησης τῆς παραγωγῆς στὰ πλαίσια τῶν ἤδη ὀργανωμένων σὲ τεράστιες ἐκτάσεις νοικοκυριῶν, μὲ βάση τὴν εἰδικοποίηση γιὰ κάθε περιοχὴ, ἀποτελεῖ μιὰ ἀπὸ τὶς βασικὲς προϋποθέσεις γιὰ τὴν σοσιαλιστικὴν ἐντατικοποίηση τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς.

Γιὰ τὴν ἐπιτυχεῖν πραγματοποίηση τέτοιων σύνθετων καθηκόντων, μόνος δρόμος εἶναι νὰ βαθύνει ὁ διεθνῆς σοσιαλιστικὸς καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας.

Εἶναι γνωστὸ, πὼς μεγάλες ἐκτάσεις ποὺ χρησιμοποιoῦνται γιὰ τὴν καλλιέργεια ἀγροτικῶν προϊόντων, καθὼς καὶ χέρσες γαῖες, βρίσκονται σὲ ζῶνες μὲ λίγη ὑγρασία. Ἐδῶ θὰ χρειασθεῖ νὰ γίνουν μεγάλα ἀρδευτικὰ ἔργα. Ἐὰν στὴ χρηματοδότηση τέτοιων ἔργων συμμετάσχουν ὅλες οἱ σοσιαλιστικὲς χώρες ποὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν ἀνάπτυξη αὐτῶν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, τότε ἡ αὐξηση τῆς παραγωγῆς τους μπορεῖ νὰ γίνῃ σὲ πολὺ σύντομο χρονικὸ διάστημα, ὅπως ἐγίνε μὲ τὴν ἀπὸ κοινοῦ τοποθέτηση κεφαλαίων στὴν ἀμπελοργία καὶ στὴν φρουτοπαραγωγή.

Ἐπίσης, σημαντικὸ γεγονός πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτῆ, εἶναι ἡ ἀνταλλαγὴ νέων ποικιλιῶν σπόρων καὶ ζώων ἀπὸ νέες ράτσες. Π. χ. ἡ Οὐγγαρία μὲ τὴν ἀφομοίωση νέας ποικιλίας σιτηρῶν αὐξήσε τὸ 1960 τὴν σιτοκαλλιέργεια κατὰ 907 χιλ. τόνους. Νέες ποικιλίες ζαχαροτεύλων, ποὺ δημιούργησαν, ἡ Οὐγγαρία, Πολωνία, ΛΔΓ, ἀφομοιώθηκαν καὶ

από άλλες λαϊκές Δημοκρατίες και καλλιεργούνται τώρα με επιτυχία.

4. Συνεταιρισμός, ειδικοποίηση της παραγωγής, Έπιστημονικό - τεχνική συνεργασία.

Μία από τις βασικές μορφές καταμερισμού της εργασίας είναι η ειδικοποίηση και ο συνεταιρισμός της παραγωγής. Αυτό προμηθεύει μεγάλα οικονομικά ωφέλη, τόσο για το σύνολο των σοσιαλιστικών χωρών, όσο και για κάθε μέλος χωριστά. Τα τελευταία χρόνια η ειδικοποίηση της παραγωγής των χωρών - μελών του ΣΑΟΒ, περνά σε νέο στάδιο, ιδίως στην παραγωγή τέτοιων βιομηχανικών και αγροτικών προϊόντων, για τα οποία η ειδικοποίηση δημιουργεί τις πιο ευνοϊκές συνθήκες. Η Ούγγαρια π.χ. που είναι χώρα με αρκετές εργατικές δυνάμεις και με περιορισμένες πρώτες ύλες, όλο και περισσότερο ειδικοποιείται στην παραγωγή βιομηχανικών προϊόντων που απαιτούν λιγιστό μέταλλο και πολύ εργατική δύναμη, όπως είναι η παραγωγή μέσων σύνδεσης, μηχανημάτων ακριβείας, διαφόρων συσκευών κλπ., μέσων συγκοινωνίας (όπως παραγωγή λεωφορείων, ντήζελ κλπ.). Η Ούγγαρια, που είναι χώρα πλούσια σε κοιτάσματα βωξίτη, αύξησε στα τελευταία χρόνια την εξαγωγή στην παγκόσμια σοσιαλιστική αγορά διαφόρων ειδών από αλουμίνιο.

Στην αγροτική οικονομία αναπτύσσονται έντατα οι κλάδοι της φρουτοπαραγωγής και των λαχανικών. Ο κλάδος των μηχανοκατασκευών στη Βουλγαρία διαρκώς και περισσότερο ειδικοποιείται στην παραγωγή εγκαταστάσεων για την ελαφρή βιομηχανία και την αγροτική οικονομία.

Ιδιαίτερα αναπτύσσεται η χημική βιομηχανία και, με βάση τα απόθεμα έγχρωμων μετάλλων, η ηλεκτροτεχνική. Στην αγροτική οικονομία, στην παραγωγή φρούτων, σταφυλιών και λαχανικών.

Κύριο πρόβλημα της ειδικοποίησης ανάμεσα στα κράτη της ΣΑΟΒ σήμερα είναι το πρόβλημα της παραγωγής μηχανών. Οι μηχανοκατασκευές αναπτύσσονται με εξαιρετικούς ρυθμούς και ξεπερνούν τους ρυθμούς πολλών άλλων κλάδων.

Αν το 1950 οι μηχανοκατασκευές στις χώρες του ΣΑΟΒ αποτελούσαν τα 9,3%, το 1960 έφτασαν στα 13% και το 1965 στα 20%. Στη Ρουμανία από 13,3% στα 23,8% το 1960 και 26,3 το 1965, στην Τσεχοσλοβακία από 20,2% στα 32,5% το 1960 και 36,2% το 1965. Το ίδιο ισχύει και για τις άλλες λαϊκές Δημοκρατίες. Οι κλάδοι των μηχανοκατασκευών στις χώρες του ΣΑΟΒ παράγουν το 1/3 της παγκόσμιας παραγωγής. Το 1961 αποφασίσθηκε να σταματήσει η παράλληλη παραγωγή ίδιου τύπου μηχανών και εγκαταστάσεων για πάνω από 700 τέτοιες μηχανές και εγκαταστάσεις.

Με πρόταση του ΣΑΟΒ αποφασίσθηκε να συγκεντρωθεί η παραγωγή εγκαταστάσεων ύ-

ψικαμίνων στην ΕΣΣΔ, Πολωνία και Τσεχοσλοβακία, εγκαταστάσεων για την άνθρακοβιομηχανία στην ΛΔΓ, Πολωνία, ΕΣΣΔ και Τσεχοσλοβακία, ή βιομηχανία αλουμινίου στην Ούγγαρια και ΕΣΣΔ, ή βιομηχανία δέρματος στην Τσεχοσλοβακία, οι εγκαταστάσεις για τη βιομηχανία πετρελαίου στη Ρουμανία, ΕΣΣΔ και Τσεχοσλοβακία. Η παραγωγή πάνω από 80% εγκαταστάσεων για τη βιομηχανία χημείας συγκεντρώνεται σε 3 χώρες.

Έτσι, μόνο με βάση την ειδικοποίηση της παραγωγής, βασισμένη πάνω στην νέα τεχνική, δίδεται η δυνατότητα παραγωγής προϊόντων με τα πιο λίγα έξοδα παραγωγής σε εργασία και υλικά. Αυτό αυξάνει την παραγωγικότητα της κοινωνικής εργασίας. Η ειδικοποίηση της παραγωγής δίνει τη δυνατότητα να ανοικοδομούνται επιχειρήσεις με μεγάλες διαστάσεις και να μειώνεται κατά πολύ το ποσό των επενδύσεων για κάθε μονάδα προϊόντος.

Σοβαρό στοιχείο για την επιτάχυνση της ανάπτυξης της λαϊκής οικονομίας κάθε σοσιαλιστικής χώρας και όλων μαζί είναι ο συνεταιρισμός της παραγωγής. Οι σοσιαλιστικές χώρες θεωρούν καθήκον τους να προωθήσουν την αλληλοβοήθεια μεταξύ τους, με σκοπό να επιτύχουν πιο υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης της παραγωγής σε κάθε χώρα με βάση τις υπάρχουσες δυνατότητες.

Αν η προμήθεια βιομηχανικών ειδών, μηχανημάτων και εγκαταστάσεων το 1961 ανήλθε σε σχέση με το 1958 κατά 1,7 φορές, οι έμπορικές συναλλαγές αυξήθηκαν μόνο κατά 1,5 φορές. Από το σύνολο των εμπορικών συναλλαγών τα 30% αντιστοιχούν σε μηχανήματα και εγκαταστάσεις.

Στις ευρωπαϊκές σοσιαλιστικές χώρες οικοδομούνται τεράστια εργοστάσια επεξεργασίας πετρελαίου και πετρελαιοχημείας. Η ΕΣΣΔ θα είναι ο βασικός προμηθευτής πετρελαίου.

Στο Δέλτα του Δούναβη υπάρχουν τεράστια απόθεμα καλαμιού που αποτελεί εξαιρετικό υλικό για την χαρτοβιομηχανία, όμως η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν πλατιά αυτά τα απόθεμα παρουσιάσθηκε μονάχα μέσα στα πλαίσια του παγκοσμίου σοσιαλιστικού συστήματος, με βάση τη συνεργασία για την από κοινού εκμετάλλευση του φυσικού αυτού πλούτου. Το κομπινάτ χαρτιού που χτίζεται στη Βραΐλα είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα συνεταιρισμού. Η Ρουμανία θα δώσει τις πρώτες ύλες, η ΛΔΓ τις τεχνικές εγκαταστάσεις, η Πολωνία εγκαταστάσεις για παραγωγή χαρτιού, η Τσεχοσλοβακία εγκαταστάσεις παραγωγής αλυσίδας.

Αλλα χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η δημιουργία ενιαίου ενεργειακού συστήματος των λαϊκών Δημοκρατιών της Ευρώπης και του ευρωπαϊκού τμήματος της ΕΣΣΔ, η κατασκευή του πετρελαιοαγωγού «Φιλία», μήκους 4.500 χιλιομέτρων. Ο πετρελαιοαγωγός αυτός, που είναι από τους μεγαλύτερους του

κόσμου, θα τροφοδοτεί με πετρέλαιο απ' την ΕΣΣΔ, την Ούγγαρία, την ΛΔΓ, την Πολωνία, την Τσεχοσλοβακία. Στην κατασκευή αυτού του αγωγού συμβάλλουν πολλές χώρες. Η ΛΔΓ συνέβαλλε με την κατασκευή τών αντλιών, η Ούγγαρία με το σύστημα συνδέσεων, η Πολωνία και ΕΣΣΔ διέθεσαν τους σωλήνες, η Τσεχοσλοβακία τον εξοπλισμό. Η μεταφορά τών πετρελαίων με τον αγωγό θα στοιχίζει 4 - 4,5 φορές λιγότερο.

Η ΕΣΣΔ, και η λαϊκή Κίνα άρχισαν από κοινού τις εργασίες για την χαλιναγωγή του όρμητικού ποταμού Άμούρ. Αυτό θα άπαλλάξει μεγάλες εκτάσεις από τις πλημύρες και ταυτόχρονα θα χρησιμοποιηθούν τεράστιοι όγκοι ύδατος για την παραγωγή ηλεκτρενέργειας περίπου 60 δισεκατομμυρίων ώριαίων κιλοβάτ.

Μια ακόμα βασική μορφή συνεργασίας και οικονομικής σύνδεσης ανάμεσα στις σοσιαλιστικές χώρες είναι η επιστημονικο - τεχνική συνεργασία. Η συνεργασία αυτή δημιουργεί τις εύνοϊκές συνθήκες για την επιτάχυνση τής άνοδου τής επιστήμης και τής τεχνικής, βοηθάει στην αναδιοργάνωση τής παραγωγής και στη μόνιμη άνοδο τής παραγωγικότητας τής κοινωνικής εργασίας.

Έτσι, με τη βοήθεια τής συνεργασίας, οι σοσιαλιστικές χώρες έχουν την δυνατότητα με λιγότερη κατανάλωση δυνάμεων και μέσων να χτίσουν σε σύντομο χρονικό διάστημα βιομηχανικά συγκροτήματα, να αναπτύξουν την αγροτική τους οικονομία και να χρησιμοποιούν όρθολογιστικά τὰ ένεργειακά και υλικά απόθεματα που διαθέτουν, να βελτιώσουν τον εξοπλισμό τής παραγωγής σε μηχανές και εγκαταστάσεις.

Η κάθε σοσιαλιστική χώρα δεν είναι τώρα απαραίτητο να έπεξεργάζεται προβλήματα, που ήδη σ' άλλες έχουν λυθεί.

Η άδελφική ανταλλαγή τών επιστημονικών τεχνικών έπιτεύξεων τής πείρας βοηθάει τις άλλοτε καθυστερημένες χώρες να φθάσουν στο επίπεδο τών αναπτυγμένων χωρών, να πετύχουν άνοδο τής οικονομίας τους. Η επιστημονικοτεχνική συνεργασία στις χώρες του σοσιαλισμού έπεκτείνεται σ' όλους τους κλάδους τής λαϊκής οικονομίας.

Βασικές μορφές αυτής τής συνεργασίας είναι η ανταλλαγή επιστημονικο - τεχνικών και παραγωγικών έπιτεύξεων με την μετάδοση προσχεδίων για την άνοικοδόμηση βιομηχανι-

κών έπιχειρήσεων κλπ., συμπλεγμάτων σχεδίων για την παραγωγή μηχανών και εγκαταστάσεων, τεχνολογικών και άλλων διαφόρων ντοκουμέντων καθώς και βιομηχανικών και αγροτικών προϊόντων.

Μια άλλη μορφή τής συνεργασίας είναι επίσης η ανταλλαγή έπιτροπών και ειδικών, που δίνουν άμοιβαία έπιστημονικο - τεχνική βοήθεια.

Ηγετικός ρόλος στην επιστημονικο - τεχνική συνεργασία ανήκει στην ΕΣΣΔ, που την ύψηλή έκβιομηχάνιση τής χώρας και την τεράστια οργανωτική παραγωγική και επιστημονικοτεχνική πείρα της άδελφικά την μοιράζεται με τις άλλες σοσιαλιστικές χώρες. Π.χ. για την περίοδο 1958 - 61 η ΕΣΣΔ παρέδωσε στις χώρες μέλη του ΣΑΟΒ, 8 χιλιάδες συμπλέγματα διαφόρων τεχνικών ντοκουμέντων που περιλαμβάνουν περίπου 18 έκατομμύρια σχέδια για μηχανές και εγκαταστάσεις, ταυτόχρονα πήρε απ' αυτές περίπου 5 χιλ.

Ορισμένα αποτελέσματα απ' την συνεργασία αυτή: Μόνο στα τελευταία χρόνια, η Τσεχοσλοβακία χρησιμοποιώντας τη Σοβιετική πείρα είχε οικονομία πάνω από 1,2 δισεκατ. κορώνες.

Για τὰ χρόνια 1950 - 1960 η Ρουμανία παρέλαβε από σοσιαλιστικές χώρες 2.272 επιστημονικο - τεχνικά ντοκουμέντα και με τη σειρά της παρέδωσε 1.572, τὸ 1960 330 σοβιετικά ιδρύματα επιστημονικών έρευνών συνεργάστηκαν με 405 αντίστοιχα τών λαϊκών δημοκρατιών.

Έγινε ανταλλαγή σε προβλήματα μεταλλουργίας, χημείας, φωταερίου, πετρελαίου, άνθρακος, ένεργείας μηχανοκατασκευών, αυτοματοποίησης.

Σημασία επίσης έχει η άμοιβαία ανταλλαγή επισκέψεων ειδικών. Μόνο τὸ 1958 - 59 περίπου 18 χιλ. ειδικοί από τις λαϊκές δημοκρατίες επισκέφθηκαν την ΕΣΣΔ και γνωρίστηκαν με τις επιστημονικο - τεχνικές έπιτυχίες της.

Στην ίδια περίοδο 5.000 Σοβιετικοί επισκέφθηκαν για τους ίδιους σκοπούς τις λαϊκές Δημοκρατίες.

Τὸ 1962 πάρθηκε απόφαση να οργανωθούν ενιαία επιστημονικο - τεχνικά ιδρύματα έρευνών, πράγμα που θα βοηθήσει στο να άγκασθούν πιο πλατειοί κύκλοι έπιστημόνων και ειδικών να περιορισθεί ὁ χρόνος λύσεως βασικών οικονομικών καθηκόντων.

